

สื่อแถบภาพกับการเรียนภาษาอังกฤษ ด้วยตนเอง

สำหรับ กุลสิริสวัสดิ์

บทนำ

การเรียนภาษาในห้องเรียนที่จะให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพนั้น ย่อมต้องอาศัยการฝึกฝนทบทวนอย่างสม่ำเสมอของผู้เรียนนอกเวลาเรียนปกติ ในปัจจุบันสื่อต่าง ๆ มีความหลากหลายทันสมัยมากขึ้น และสามารถไปสู่ผู้ใช้สื่อต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้รายการวิทยุและโทรทัศน์ที่ออกอากาศเป็นภาษาอังกฤษก็มีมากขึ้น และได้รับความสนใจจากผู้ฟังผู้ชม ฉะนั้น การนำเอาสื่อเหล่านี้มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงนับเป็นการนำวิทยาการสมัยใหม่มาใช้พัฒนาและเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ โสตทัศนูปกรณ์ประเภทหนึ่งซึ่งช่วยเพิ่มพูนทักษะของผู้เรียน และเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางภาษาได้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนก็คือสื่อแถบภาพ

ในบทความนี้ ผู้เขียนจะกล่าวถึง ข้อดีและข้อจำกัดของการใช้สื่อแถบภาพ การสร้างแบบฝึกหัดที่มีสื่อแถบภาพประกอบซึ่งรวมทั้งขั้นตอน และปัญหาของการสร้างแบบฝึกหัดประกอบสื่อดังกล่าว

สื่อแถบภาพช่วยในการเรียนด้วยตนเองอย่างไร

ในห้องเรียนภาษาที่ผู้สอนใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะการฟังได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนมิใช่เจ้าของภาษา และความสมจริงในการตอบโต้การสนทนาค่อนข้างจะจำกัด อย่างไรก็ตาม การพัฒนาทักษะการฟังของผู้เรียนก็สามารถกระทำได้ โดยใช้เครื่องเล่นเทปซึ่งอัดเสียงเจ้าของภาษาไว้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ความแตกต่างของคำทางด้านสัทศาสตร์ และพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจได้ด้วยตนเอง และตามความสามารถของตน

การใช้สื่อแถบภาพ ช่วยให้การเรียนภาษาด้วยตนเองได้ดีกว่าการใช้เครื่องเล่นเทป ดังนี้

1. สื่อแถบภาพให้ทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน จึงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวที่ปรากฏในจอภาพได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเวลาที่ผู้เรียนไม่มีครูผู้สอนให้คำอธิบายในขณะนั้น

2. ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนโดยใช้สื่อแถบภาพได้ด้วยตนเอง เช่น ดูภาพโดยไม่เปิดเสียง หรือกรอเทปกลับเพื่อดูภาพเป็นครั้งที่สอง เป็นต้น

- ในชีวิตประจำวัน เราฟังเพื่อจับใจความสำคัญ (extensive listening) และในบางครั้งเราเลือกฟังเฉพาะบางคำหรือเฉพาะบางส่วน (intensive listening) กิจกรรมในห้องเรียนจึงควรสอดคล้องกัน

ฉะนั้น ในการเขียนแบบฝึกหัดประกอบสื่อแถบภาพ ผู้เขียนแบบฝึกหัด ควรทำสิ่งต่อไปนี้

3.1 เขียนคำสั่งให้ชัดเจน ทั้งนี้เพราะในความเป็นจริงผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง และไม่มีครูผู้สอนให้คำอธิบาย คำสั่งมีความสำคัญต่อการทำกิจกรรม อาจจะทำให้ผู้เรียนทราบถึงขั้นตอนในการทำกิจกรรม เช่น ให้ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำศัพท์ ตรวจสอบคำตอบก่อนแล้วจึงเริ่มดูสื่อแถบภาพ ในบางกรณีอาจจะต้องบอกเวลาที่จะต้องใช้เวลา หรือบอกว่าเมื่อไรผู้เรียนจะต้องหยุดเทปหรือกรอเทป เป็นต้น

3.2 ควรให้ตัวอย่างวิธีการทำแบบฝึกหัด เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เข้าใจวัตถุประสงค์ของแบบฝึกหัด และเพื่อขจัดความกำกวมของคำสั่งที่อาจมี

3.3 คำถามในแบบฝึกหัดเรียนด้วยตัวเอง อาจประกอบด้วย

- คำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจโดยทั่วๆ ไป ของเรื่อง (extensive listening)

- คำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจเฉพาะจุด (intensive listening)

3.4 ลักษณะคำถามที่ใช้ควรเป็นประเภทที่มีตัวเลือก (multiple choice) หรือเลือกถูกหรือผิด (true-false) นอกจากนี้ คำถามประเภทให้ผู้เรียนเติมคำสั้น ๆ (gap-filling) ก็สามารถนำมาใช้ทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้ เช่นเดียวกัน ลักษณะคำถามดังที่ได้กล่าวมานี้ จะช่วยขจัดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในขณะนี้ที่ลืตกคำตอบ และตรวจคำตอบ ลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (open-ended) อาจจะไม่เหมาะกับแบบฝึกหัดที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง

3.5 ในแบบฝึกหัด อาจจะมีข้อเตือนใจผู้เรียนเขียนเอาไว้ เช่น "อย่าพยายามฟังให้เข้าใจคำพูดทุก ๆ คำ" ควรดูให้จบเรื่องในครั้งแรกก่อน และกรอเทปกลับมาดูส่วนที่ยังมีปัญหา" เป็นต้น

4. ขั้นตรวจสอบคำตอบ (Checking answers)

ขั้นตรวจสอบคำตอบ หรือประเมินความสามารถของผู้เรียนนั้น นับว่าเป็นขั้นตอนสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งในการเขียนบทเรียนหรือแบบฝึกหัดที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง ผู้เขียนแบบฝึกหัดจะต้องเข้าใจว่า ผู้เรียนจะไม่ได้รับการประเมินจากผู้สอนโดยตรง ในบางครั้งผู้เรียนไม่ต้องการทราบเพียงว่า อะไรคือคำตอบที่ถูกต้อง แต่ยังคงต้องการทราบไปว่า ทำไมคำตอบที่เขาเลือกจึงผิด ฉะนั้น ผู้เขียนบทเรียนจึงควรปฏิบัติดังนี้

- 4.1 ควรให้คำอธิบายที่ละเอียดและชัดเจน เช่น ในกรณีที่ a เป็นตัวเลือกที่ถูก ควรอธิบายด้วยว่า เพราะเหตุใดข้อเลือกอื่น ๆ จึงผิด
- 4.2 ควรคาดคะเนคำตอบอื่น ๆ ที่ผู้เรียนอาจตอบ เช่น ในกรณีที่แบบฝึกหัดให้เติมคำ หรือวลี ซึ่งคำตอบอาจจะมีหลากหลายหลาย เป็นต้น
- 4.3 ควรจัดให้มีสคริปต์ของเรื่อง ให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจของตนเองอีกครั้งหนึ่ง
- 4.4 ควรให้หลักเกณฑ์ในการประเมินหรือให้ทำคะแนนในแต่ละแบบฝึกหัด เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงระดับความสามารถของตน
- 4.5 ควรมีคำเตือนหรือคำพูดที่ทำให้กำลังใจผู้เรียนบ้าง เช่น "อย่าท้อถอย" หรือ "ก้าวหน้าไปอย่างช้า ๆ แต่มั่นคง" เป็นต้น

การเขียนแบบฝึกหัดสำหรับเรียนด้วยตนเอง โดยมีแถบภาพเป็นสื่อประกอบ จึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน นับตั้งแต่การเลือกแถบภาพ ขั้นตอนเตรียมผู้เรียน ตลอดจนการตรวจสอบคำตอบ ตัวอย่างของแบบฝึกหัดต่อไปนี้มาจากแบบฝึกหัดเสริมสำหรับเรียนด้วยตนเองในศูนย์วิทยภัณฑสถานภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบฝึกหัดที่เห็นนี้ เป็นการนำแถบภาพที่สร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่การเรียนการสอนมาใช้ กล่าวคือ เป็นการนำภาพยนตร์ "The Man Who Saw

Tomorrow” มาทำเป็นกิจกรรมทางภาษา

ผู้เขียนแบบฝึกหัดนี้มีหลักเกณฑ์ในการเลือกและ
ขั้นตอนในการเขียนแบบฝึกหัดคือ

1. เลือกเรื่องที่น่าสนใจ และมีหัวข้อที่สอดคล้องกับ
บทเรียนหลัก “Making predictions”

2. ตัดตอนมาเฉพาะบางตอนที่มีความสมบูรณ์ในตัว
(self-contained)

3. เตรียมผู้เรียนก่อนดูภาพยนตร์

4. สร้างแบบฝึกหัดโดยให้ตอบคำถามเพื่อตรวจสอบ
ความเข้าใจของเรื่อง

LEARNING MATERIALS

FOUNDATION ENGLISH II (1991)

UNIT 1 : WHAT THE FUTURE HOLDS

PURPOSES OF THE TASK :

1. to practise reading a newspaper article
2. to practise extracting information from a videoed film
3. to review the use of future tense

LEVEL :

advanced students (Code ‘a’)

TIME :

approximately 50 minutes

AIDS :

videoed film

STAGES :

1. READING COMPREHENSION:

Students will read a story about Nostradamus so that they will have some background about the story before watching the film. General comprehension questions are asked.

2. INTERPRETING:

Some predictions written in verse are given for students to read and interpret their meanings by matching them with the given real events. This exercise also helps students to be familiar with the verses of predictions that will be cited in the film.

3. LISTENING COMPREHENSION:

With some background given earlier, students now can look forward to hearing the predictions and their interpretation of the coming decade. Questions are given so that students can use them to help focus their listening. They can also be used to check students’ listening comprehension.

4. FEEDBACK:

Students check answers from the key provided.

5. EVALUATION:

If students get less than 50%, they should watch the video again.

PART I.

A. Do you read your weekly horoscope ? Who do you think can make accurate predicitions ? There is one person who is famous worldwide for making many predictions that have come ture. Read about his story.

ทำนาย
โหราจารย์

Stories of people able to make predicitions that have come true can be found all over the world. One of the most famous of these people is a man who lived over 400 years ago. Known as Nostradamus, he *prophesied* with such accuracy that many people still call him "the *prophet*".

แพทย์

Michel de Nostredame, born in France in 1503, did not earn his living as a fortune-teller. He was, instead, a highly skilled *physician* who travelled widely and treated both the poor and the wealthy. By the time he was 30, he himself was rich and famous.

As he became famous, people began telling stories about his powers to predict the future. While many of these stories appeared after his death, one of the most famous was being told about him while he was alive.

ขุนนาง

The story is that a *nobleman* wanted to test Nostradamus powers of prediction and asked him what would happen to two *piglets* that the nobleman owned- a white one and a black one. Nostradamus said that the nobleman would eat the black one but that a wolf would eat the other.

ลูกหมู

The nobleman, wishing to trick Nos-tradamus, immediately ordered his cook to prepare the white piglet for dinner. The noble-man's efforts were useless, however. While the white piglet was being prepared, a wolf, kept as a pet by one of the servants, stole it, and the cook served the black piglet instead.

In 1555, Nostradamus published a set of ten books titled *Centuries*. Each book contained 100 predictions, and each prediction was written in verse.

To make these predictions, Nostradamus said that he only gazed into a bowl of water. But to write the predictions, he had to use a way of expressing himself indirectly so that he would not be accused of being a witch. If he had been accused of *witchcraft*, he could have been *executed*.

การใช้เวทมนต์
ประหารชีวิต

He also knew that some of his *prophecies* would be unpopular-for example, he prophesied the execution of the French king in 1793.

Thus he wrote in a strange mixture of languages and symbols, which enabled his readers to *interpret* the predicitions in a wide variety of ways.

ตีความ

Why are modern people still interested in Nostradamus? For one thing, it is amazing that a man could make a prediction in 1555 that would come true in 1793, when the French king was executed. Nostradamus also foresaw the rise of Na-poleon and his death in the early 1800s.

Another reason for modern interest is that Nostradamus predicted the coming of three anti-Christ. For him, an 'anti-Christ' was a man who would bring terror and destruction to the world. The first anti-Christ, according to Nostradamus, was Na-poleon. The second was Hitler.

Nostradamus predicted that Hilter would not win the war, and in an effort to make people believe the opposite, the Ger-mans during World War II wrote their own 'Nostradamus' prophecies predicting that Germany would win.

The British, fighting against the Germans, immediately responded by mak-ing up their own set of prophecies by Nostradamus saying that the British would win.

Even after four centuries, Nostradamus still had the power to affect people.

Today, some people insist that his use of languages and symbols have con-fused his writings and that his predictions can be interpreted in a great many ways. Yet, if you want to wait, there is one way to test whether at least one of his predictions is true.

According to Nostradamus, the third anti-Christ has not yet appeared.

Nostradamus died quietly in his bed in 1566.

ขั้นตอนนี้คือการเตรียมผู้เรียนก่อนดูแถบภาพ เป็นการนำเข้าสู่เรื่องและสอนคำศัพท์ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทำในขั้นนี้ คือการอ่าน เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหา (content) ที่จะปรากฏในแถบภาพ เมื่ออ่านจบแล้ว ผู้เรียนจะตอบคำถามในข้อ B

B. Now answer the following questions. Write your answers in the answer sheet.

1. Who was Nostradamus ? Why has he become famous worldwide ?
2. How did Nostradamus make his predictions known ?
3. How many predictions did he write ? How did he write them ?
Why did he write them in such a way ?
4. What did Nostradamus mean when he wrote about "anti-Christ" ?
Who are the three "anti-Christ" ?
5. Give an example showing that his predictions were influential.

C. The following are some of Nostradamus' predictions that have become true. Match them with the real events that have happened. Write only the letter A, B or C.

NOSTRADAMUS' PREDICTIONS	REAL EVENTS
1. The eldest sister of the Britanic Island Shall be born 15 years before her brother By what is promised her and help of truth She shall succeed in the Kingdom of Balance.	
2. Nine will be set apart from the human flock Separated from judgment and counsel Their fate to be determined on departure The unripe fruit to be the source of great scandal Great shame, to the other great praise.	
3. Rain, famine, war in Persia having not ceased, Too great a faith shall betray the monarch Being ended there, it shall commence in France. A secret omen to one that he shall die.	

REAL EVENTS THAT HAVE HAPPENED

- A. *The fall of Shah of Iran by Khomeini who launched his coup against the Shah in Paris.*
- B. *The Declaration of Independence of America in 1776 which was 15 years before the independence of France in 1791. Later America became the power balance of the world.*
- C. *The explosion of the Challenger Shuttle in January 1986 killing eight astronauts and a teacher. While American was experiencing this great loss, the USSR successfully launched their spacecraft.*

เนื่องจากภาษาที่ใช้ในแถบภาพบางตอนเกี่ยวกับคำทำนาย และใช้ภาษาร้อยกรอง ผู้เขียนแบบฝึกหัดนี้ พยายามที่จะให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับลักษณะภาษาดังกล่าว แต่มิได้มุ่งที่จะให้ผู้เรียนตีความคำทำนายเอง เพียงแต่ให้เลือกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง จับคู่กับคำทำนาย ลักษณะคำถามเป็นการจับคู่ตัวเลือก (Matching)

PART II Video viewing

The following excerpt of a video "The Man Who Saw Tomorrow" contains the predictions made by Nostradamus for the coming future. Watch the video and answer the questions.

1. Are the predictions for the coming future comforting ?

Yes

No

2. Nostradamus said something will happen when "the comet shall run."

According to the interpretation the comet refers to _____ .

3. What will happen when the "comet shall run"?

a. _____

b. _____

c. _____

4. Where will the great earthquake occur ?

5. When will the Third World War be ?

6. Who will start the war ?

7. How long will the Third World War last ?

8. What is the first nuclear target ? Is it likely to be saved ?

9. Who will eventually win the war ?

- the Middle East and Russia
- America and Russia
- America and Japan

10. When will peace be restored ?

ในขั้นนี้ ผู้เรียนดูแถบภาพและตอบคำถาม คำตอบที่คาดหวังเป็นคำตอบสั้น ๆ จะสังเกตเห็นได้ ว่าคำถามมี 2 ลักษณะคือ ถามเพื่อทดสอบความเข้าใจทั่วไปของเรื่อง และถามเพื่อทดสอบความเข้าใจ เฉพาะจุด

สรุป

โดยทั่วไปแล้ว แถบภาพ ส่งเสริมให้การเรียนภาษาด้วยตนเองมีความเป็นไปได้สูง ผู้เรียนมีความเป็นอิสระที่จะตัดสินใจ (autonomy) โดยจะเลือกและเรียนตามความสนใจ และความสามารถของตนเอง อย่างไรก็ตาม ในสภาพการเรียนการสอนในประเทศไทยการใช้สื่อแถบภาพมีข้อจำกัดบางประการที่ครูผู้สอนพึงคำนึงถึงและเตรียมการแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าวมีดังนี้

1. ความสมจริงของสถานการณ์และภาษาที่ใช้ (authenticity) อาจก่อปัญหาแก่ผู้เรียน เช่น บทสนทนาหรือสำนวนที่ใช้ ความเร็วในการพูด เป็นต้น
2. ความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม ซึ่งจะมีผลต่อความเข้าใจของผู้เรียน
3. วัตถุประสงค์ของสื่อแถบภาพที่สร้างขึ้นเพื่อความบันเทิงหรือสาระอื่นๆ ไม่ได้มุ่งที่จะใช้ในการเรียนการสอน จึงต้องระวังเมื่อนำมาใช้
4. ปัญหาในด้านลิขสิทธิ์ และการนำเอามาประยุกต์ใช้ ตลอดจนการอัดสำเนา เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน ข้อจำกัดดังกล่าว เป็นข้อที่ผู้เขียนแบบฝึกหัดพึงพิจารณาเมื่อสร้างแบบฝึกหัดเพื่อการเรียนด้วยตนเอง มิฉะนั้นการนำสื่อดังกล่าวมาใช้จะเป็นการสิ้นเปลืองทั้งค่าใช้จ่ายและเวลา

บรรณานุกรม

Alan, Margaret, 1985. *Teaching English with Video*. London: Longman.

Corder, S. Pit, 1966. *The Visual Element in Language Teaching*. London: Longman.

Geddes, M. and Sturtridge, G. (eds) 1981. *Video in the Language Classroom* London: Heinemann Educational Books. (Practical Language Teaching. 7).

McGovern, John. (ed). 1983. *Video Applications in English Language Teaching*. London: British Council. (ELT Documents: 114).